

ODE on tour!

ODE OPEN:

Hier wil ik wonen!

24 september 2023 11.00 u

Cadier en Keer

't Klooster

PROGRAMMA 24-9-2023

10.45 u Welkom:

Koffie of thee en iedereen krijgt drie papiertjes en een potlood.
1 voor positieve opmerkingen over eigen woonplek,
1 voor zorgen
1 voor vragen of opmerkingen tijdens het gesprek.

11.00 u Panelgesprek met
Geert Gabriëls,
Ellen Janssen en
Wim Hazen

OPENING: Na een korte introductie reageert het panel op de briefjes.

Kern: vervolgens is er in de richting van elke spreker een gespreksaanzet gezocht.

Tijdens het panelgesprek is er interactie met het publiek.

Afsluiting: Lizette Sagis geeft een korte presentatie over initiatief Greuj en Bleuj bij het Sociaal Centrum Eijsden.

12.30u

Napraten en nader kennismaken

Briefjesoogst

Houden zo

Mooie en groene omgeving

Goed openbaar vervoer

Voldoende voorzieningen

Rust

Aardige buren

privacy

Gebruik landbouwgif

Groot landbouwverkeer

Onderhoud groen Teveel Toerisme

Te weinig betaalbare woningen

of Tiny houses Natuur in gedrang

Diversiteit mag wat meer

Hier wil ik wonen

Een thema dat alles omvat wat met het leven op een bepaalde plek te maken heeft; in ons geval wonen in een dorp in de gemeente Eijsden-Margraten. Een gemeente met nogal wat verschillende dorpen die verspreid liggen in een groot buitengebied.

Met deze serie minicongressen wil **ODE** iedere keer andere aspecten van dat wonen belichten, al zullen de onderwerpen bij de bijeenkomsten elkaar onvermijdelijk ook enigszins overlappen.

We nodigen telkens gesprekspartners uit die door hun opleiding en ervaring met verschillende aspecten van het wonen te maken hebben.

In Cadier en Keer spraken we met:

Ellen
Janssen

werkt van Rijk
tot wijk

Geert Gabriëls

Ex-gedeputeerde,
kandidaat kamerlid
GL-PvdA

Wim Hazen

bestuurder
Woonpunt

Wat zegt het panel over:

Zeker moeten we zuinig zijn op wat we hebben, maar we moeten niet te conservatief zijn, want er komen telkens nieuwe opgaven. We moeten ook niet denken in te simpele oplossingen. Kijk waar krachten gebundeld kunnen worden.

We moeten koesteren wat we hebben, maar er zijn ook vraagstukken, ook op het gebied van wonen. Op de schaal van Eijsden-Margraten moet dat samen kunnen gaan

Raar dat we in onze maatschappij gezondheid ondergeschikt maken aan economische belangen. Wonen moet nu zorgen voor beveiliging tegen gif terwijl we van foute spuitmiddelen af moeten.

Er zijn 'Olympisch dorpen', waar veel cirkels op liggen van wat niet mag, waardoor alles klem zit. Als we problemen niet anders bekijken, lopen we telkens vast bij het zoeken naar oplossingen voor zaken als de energietransitie, de wooncrisis en het klimaat.

Publiek:

Het vraagt ook een gedragsverandering.

Boeren die anders willen werken moeten we steunen

Houden zo

Houden zo is misschien nog niet voldoende. Natuurgebiedjes liggen versnipperd, natuurelementen lopen gevaar. Houden zo, ja, maar het is de basis, want het is niet alleen maar feest in het buitengebied.

Probleem van de spuitcirkels is vergelijkbaar met het vraagstuk van de stikstof. Een bouwproject ligt stil omdat kilometers verderop een piekbelaster zit. Die restricties zijn wel terecht, maar er wordt veel gevraagd om nog te kunnen bouwen. De agrarische sector is veel te intensief.

Ellen

Gespreksaanzet:

Je hebt nogal wat ervaring met het effect van een omgeving op het gevoel en de gedragingen van de mensen die er wonen. We wonen in een kleinschalige gemeente met veel groen en weinig arme mensen. Zorg is hier wellicht niet vlekkeloos maar zeker niet slecht geregeld. Sportgelegenheid, winkels en onderwijs zijn acceptabel dichtbij. Als jij je professionele blik op onze gemeente werpt, wat zie je dan als je naar het wonen in de toekomst kijkt?

Het is nodig dat we meer voor elkaar gaan zorgen. We gaan heel snel naar de dokter en vragen daardoor meer zorg, maar veel kwalen komen ook voort uit bijvoorbeeld eenzaamheid. Zorg dat mensen niet ziek worden.

Het is niet achter alle deuren zonneshijn. Er is armoede en dat is in een gemeente als de onze moeilijker om voor uit te komen. We hebben een mooie basis in verenigingen, gemeenschapszin. Laten we dat benutten om er in de toekomst voordeel van te hebben. Bijvoorbeeld het Sociaal Centrum in Eijsden, waar vanuit de gemeenschap lukte wat vanuit de systemen niet zo gemakkelijk is.

Mensen hebben van de gemeente toch een juiste faciliterende houding nodig om sterker en beter te worden. En wat is dan faciliteren? Niet iedereen heeft hetzelfde nodig.

publiek: Het gaat ook om gedragsverandering: 'Er moet mobiliteit zijn', 'er moeten woningen komen', dat gaat allemaal niet over 'mij' dat moeten 'zij' maar regelen. Maar als het gaat over gemeenschapszin, dat moeten de mensen zelf doen. Als 'ze' het allemaal moeten doen, dan is dat te gemakkelijk

Wim

Gespreksaanzet:

*Rijksbouwmeester:
We moeten bestaand vastgoed gebruiken voor nieuwe woningen, doelgroepgericht herbouwen, flexibele, duurzaam gebouwde tijdelijke woningen in plaats van zoals bij de vorige crisis, de oplossing zoeken in snelle bouw in de wei.*

absolute woningnood in Limburg valt mee, die is maar 1/10 van het probleem in Zuid-Holland.

Veel gebouwen komen beslist in aanmerking voor een nieuw leven. Ook binnen de kernen. Woningbouw heeft een transitieopgave. We doen alles met beton, maar je kunt in woningbouw ook een omslag maken. Dan hebben we bosbouw nodig en grondstoffen voor isolatiematerialen, dat betekent andere mogelijkheden en verdienmodellen voor de landbouwsector

Huren na een bijna afgeloste koopwoning is onwennig, je wil liever het geld aan je kinderen nalaten. Maar het zou vreemd zijn als mensen daarom in een goedkopere huurwoning terecht komen. Je kunt ook je woning verkopen en een goedkopere woning kopen.

Publiek: Pleidooi voor meerdere kleine wooneenheden in voormalige boerderijen. Er zit regelgeving in de weg en geldzaken. Er zijn beslist boerderijen die zich lenen voor hofjeswoningbouw, maar daar is geen openbaar vervoer. Toename vervoerbewegingen geen goed argument, want bij boerderijen zijn nu ook al veel vervoerbewegingen, van ook nog eens grote landbouwvoertuigen. .

Geert

Gespreksaanzet:

De rijksbouwmeester bepleit in zijn essay: De toekomst van Nederland, om zuinig om te gaan met de ruimte tussen de steden en dorpen. Hij wijst erop dat boeren als ze extensiever willen werken juist meer ruimte nodig hebben en dat we eigenlijk meer in plaats van minder boeren nodig hebben.

Beter dan bouwen in het buitengebied is verdichting van woningen, op plekken waar voorzieningen zijn

Veel grond komt vrij, maar we gaan niet goed om met wat er vervolgens gebeurt met de ruimtelijke ordening. We durven niet te zeggen welke teeltvormen we niet willen.

Een boer wilde halveren, dat kon ook want een natuurorganisatie met veel grond stelde die hem ter beschikking om te extensiveren en hij kreeg zijn natuur- en landschapsbeheer betaald.

Hofjes in voormalige boerderijen goed. Geen volledig nieuwe woonwijken in het buitengebied. Honderden hectaren grond voor MAA hadden we ook beter kunnen gebruiken.

Publiek: probleem bij extensiveren: het huidige beleid kost kleine bedrijven de kop. Neem bijvoorbeeld een fruitbedrijf. Stikstofuitstoot nihil, het neemt zelfs CO2 op. Als dat bedrijf stopt dan neemt de buurman met een intensief bedrijf de grond over. De overheid heeft een gereedschap in handen wat ze niet gebruikt. Ze kopen boeren uit, maar ze maken de quota verhandelbaar. Daarmee verliezen ze zelf de rechten om de quota te verdelen. Die mogelijkheid, laten ze al tientallen jaren liggen.

PUBLIEK:

Het is belangrijk dat de gemeente dit soort bijeenkomsten organiseert waarbij we ideeën uitwisselen. Mensen gaan naar huis en denken wat een goede bijeenkomst, dat zouden we vaker moeten doen.

We zitten op transitiepaden, maar moeten we ons niet eerst afvragen: wat willen we eigenlijk. Wat vinden we belangrijk en dan pas naar de transitieopgave kijken?

We komen uit een tijd waarin het zo was: de overheid doet alles. Toen: de business doet het zelf. We moeten relatie overheid, markt en burger opnieuw gaan definiëren. Gedachten daarover kunnen variëren per sector. Het zijn complexe processen waarbij mensen nodig zijn die weten hoe dat werkt. Naast inhoudelijke expertise is ook juridische kennis nodig.

Erg blij met deze bijeenkomst., want wat ontbreekt zijn plaatsen van ontmoeting en momenten waar we ideeën kunnen uitwisselen. Maar we hebben ook adequate support nodig van mensen in de buurt met ervaring waar we gebruik van kunnen maken. Bottom-up blijft anders bottom. Moeten we niet eens nadenken welke ondersteuning we als burgers nodig hebben.

TOT SLOT

is er een korte presentatie van Lisette Sagis, vrijwilliger bij het Sociaal Centrum Eijsden.

Over de tuin: Greuj en Bleuj. Een initiatief dat met een kaal grasveld begon en dat nu, na vijf jaar, een project is geworden waarin mensen samen werken, elkaar ontmoeten, van elkaar leren en genieten van natuur en groen.

Haar motto: Durf een vreemde snuiter te zijn.